

Uitvaart

oktober 2019

magazine

Kinderen en rouw

‘Papa, kijk eens...
dit is Beer en we
gaan doodje spelen.
Zullen we hem
straks begraven?’

Verder in dit uitvaartmagazine

LICHTJESAVOND

**MIA EGTBERTS REGELDE TWEE
UITVAARTEN IN ZES WEKEN**

**DRIE PERSOONLIJKE ANTWOORDEN
VAN ONZE UITVAARTLEIDERS**

een
uitgave
van

Uitvaartverzorging
A van Pijpen

Een uitgestoken hand

Als je loopt maar niet vooruitkomt en je pad een bergweg lijkt en de top niet meer in zicht is nergens om je heen meer licht is en je bijna aan je levensreis bezwijkt...

Dan verlang je naar een naaste die voorkomt dat jij niet strandt: een uitgestoken hand.

Als je wegzinkt in het donker op een plek die niemand ziet en de schaduwen der bomen angstig dreigen, en niet schromen om jou vast te houden in jouw groot verdriet...

Dan verlang je naar een wonder dat de afstand overspant: een uitgestoken hand.

Als je uitkijkt op het water van de zee met eb en vloed en je mijmert over leven dat jou vrede heeft gegeven en je denkt: het is genoeg, zo is het goed...

Dan verlang je naar een teken, uit dat onbekende land: een uitgestoken hand.

Colofon

Teksten: Gerard van Midden
Eindredactie: Annelies van Pijpen
Fotografie: Hilde Sneep
Concept en vormgeving: Zecht strategisch communicatiebureau, Zwolle
Drukwerk: Zalsman
Oplage: 30.000

© Baarn, oktober Uitvaartverzorging A. van Pijpen b.v.

Uitvaartverzorging
A van Pijpen | Reigerstraat 17 | 3742 VM Baarn | 035-5414433
info@avanpijpen.nl | www.avanpijpen.nl

Stilstaan om goed verder te kunnen

De Brasserie van kasteel Groeneveld. Molen 'De Windhond' in Soest. Het clubgebouw van de roeivereniging... Steeds vaker zoeken mensen naar passende en bijzondere plekken om afscheid te nemen van hun dierbaren. Een mooie ontwikkeling die laat zien dat nabestaanden bewust nadenken over welke locatie recht doet aan de wens van een overledene en aan wat henzelf het meeste troost geeft. Dat letterlijk even stilstaan bij de vele mogelijkheden die er zijn, is belangrijk. Je kunt het immers maar één keer goed doen.

Stilstaan. Dát is het sleutelwoord. Veel mensen komen daar pas aan toe als iemand in hun directe omgeving overlijdt. Begrijpelijk, want als je volop in het leven staat en vooral bezig bent met het hier en nu, denk je liever niet na over wat onvermijdelijk bij datzelfde leven hoort: de dood. Weet je wat jouw dierbare wil? Begraven of cremeren? In stilte of met veel mensen? In een kerk of in een open plek in het bos? Wie gaat het afscheid leiden, welke muziek zal er klinken, wie mogen er spreken? Hoe geef je vorm aan de kerkelijke betrokkenheid van de overledene, terwijl de nabestaanden daar weinig of niets meer mee hebben?

Veel vragen die je niet allemaal tot in detail hoeft te beantwoorden, maar daar tijdig een goed gesprek over hebben kan veel rust geven. Ook over een praktische vraag als: Is er een verzekering die de uitvaartkosten deels of helemaal dekt? Daar op het laatste moment naar moeten zoeken, kost energie die je hard nodig hebt in die vaak emotionele periode.

Wij denken, als uitvaartverzorgers, graag met iedereen mee. Ook als het gaat om het nú al doornemen van wensen. Kom eens langs bij 'De Ark' aan de Reigerstraat. Liever een afspraak bij u thuis? Dat kan natuurlijk ook. U zult merken dat even stilstaan betekent dat u weer goed verder kunt. Een rustgevende gedachte.

Anton Blauwendraat

INHOUD

'Er is meer tussen hemel en aarde'

4

Zes vragen én antwoorden

6

Mooie traditie van samen herdenken

8

'Papa, kijk eens... dit is Beer en we gaan doodje spelen. Zullen we hem straks begraven?'

10

'U hoeft niet te huilen hoor, oma was al heel oud'

12

'Ik had betekenis in hun leven en dat geeft een goed gevoel'

14

Wil Fromme vertelt met liefde over zijn vrouw Hetty

‘Er is meer tussen hemel en aarde’

We zitten in de strak ingerichte kamer. Naast de designmeubelen springt een glazen vitrinekast direct in het oog. Die staat vol met door Hetty Fromme gemaakte miniatuurstoelen. Exact nagemaakt op schaal 1:12. Van flinterdun gezaagd hout, ingelegd parelmoer en zorgvuldig bekleed met stof. In allerlei stijlen vanuit de hele wereld. Een stoel van Gauguin, van Berlage en natuurlijk ontbreekt de beroemde Rietveldstoel niet in deze unieke collectie. Er staat ook een bureau, een replica van het bureau van Stadhouders Willem III dat nog altijd te bewonderen is in Paleis Het Loo.

‘Alsof ze iets wilde doorgeven vanuit haar andere wereld’

Deze verzameling is de opmaat naar een boeiend gesprek met echtgenoot Wil (80) en levert een bijzonder verhaal op dat Wil de titel meegeeft: ‘Er is meer tussen hemel en aarde’. Wil: ‘Mijn vrouw heeft een van haar stoeltjes aan haar fysiotherapeute gegeven. Het staat onder een glazen bol in de praktijkruimte. Tot zover niks vreemds. Maar dan vertelt de fysiotherapeute me dat een van de cliënten, die niet wist wie dat stoeltje had gemaakt, heeft ervaren dat het stoeltje kracht uitstraalde. Het raakte die cliënt en ze had het niet bij eerdere bezoeken gemerkt. Deze wonderlijke ervaring van die vrouw viel samen met de dood van Hetty. Alsof Hetty iets aan haar fysiotherapeute wilde doorgeven vanuit haar ‘andere wereld’. Ik weet niet wat ze ermee wilde zeggen, maar dit verhaal troost me. Zo ook het moment waarop Hetty bij mij een soort gouden licht liet stralen. Verwarrend en troostend tegelijk. Het maakt het minder moeilijk voor mij om ook echt te doen wat op haar rouwkaart staat: “Huil niet omdat ik er niet ben, maar glimlach omdat ik er was.”

‘Uiteindelijk kwamen we altijd weer bij elkaar’

‘Jullie beschermen elkaar teveel. Is dat verkeerd?’

Dan gaan we pas zitten. Wil kiest zijn zinnen met zorg. Geen woord is toevallig. Sommige zinnen getuigen van een ongelooflijke scherpzinnigheid en van een groot filosofisch inzicht. Zeker als het over Hetty gaat, zijn grote liefde, met wie hij een prachtige dochter kreeg. ‘Ze was een taaie vrouw, maar ik wist dat ze sterker leek dan ze was. Ze deed het vooral voor mij. Ze durfde niet alles over haar ziekte en wat ze voelde te vertellen, want ze wist dat ik dan zou breken. Mensen zeiden soms tegen ons: “Jullie beschermen elkaar teveel.” Is dat verkeerd? Ik weet het niet. De waarheid bestaat niet.

Voor onze omgeving waren we een vreemd stel. We grepen ieder meningsverschil aan om met elkaar te discussiëren. Sommigen dachten dan dat we ruzie hadden, maar het was een spel.’ Wil lacht erbij. Zelfs van de herinnering eraan kan hij genieten. ‘Het hoorde erbij en het was nooit gemeen. Echte compromissen sloten we niet. Uiteindelijk kwamen we altijd weer bij elkaar. Hoe? Ik zou het niet eens meer weten.’

‘De dood is onvermijdelijk, juist daarom moet je er goed over praten’

Ook over haar naderende einde spraken ze open met elkaar. Ze besloten samen: hier moet een einde aan komen. Dit leven is niet meer menswaardig en het lijden was te groot. Wil: ‘De dood is onvermijdelijk, juist daarom moet je er goed over praten. Hetty was gelovig opgevoed, maar de Bijbelse verhalen waren voor haar een stap te ver. Ze dacht wel dat er iets was, omdat ze ‘helemaal niets’ niet kon voorstellen. Ze was bang voor reïncarnatie. “Ik hoef niet meer terug naar deze rotwereld. De schepping is wreed. Het is eten of gegeten worden. In de dierenwereld begrijp ik dat principe, maar in de mensenwereld vind ik het niet te verteren. Waarom moet de mens slecht zijn?”

In een volgende zin licht Wil deze uitspraken van zijn vrouw meteen toe: ‘Ze was juist helemaal niet negatief ingesteld. Ze zag de goede dingen van het leven. Haar gezin, haar vriendinnen, de mooie dingen die onder haar eigen handen groeiden. Maar het leven had

‘Ik was de enige die echt herkende hoe zwaar ze het had’

haar misschien te vaak negatief verrast. Al vanaf haar jeugd leefde ze met één long. Toen in 2011 borstkanker werd vastgesteld, kreeg ze te horen dat er uitzaaiingen waren. Bij eerdere controles was dit niet in het bloed te zien.’

‘Ik mocht haar niet meer aanraken. Dat was heel zwaar.’

Hetty accepteerde haar ziekte en wat zou komen. Ze plakte de pleisters om het infuus op z'n plaats te houden blijmoedig zelf op. De oncoloog belde nog om te zeggen hoe bijzonder Hetty met haar lijden omging. Wil: ‘Ik was de enige die echt herkende hoe zwaar ze het had. Het zwaarste van alles was dat de verpleging het beter vond dat ik haar in haar laatste uren niet meer zou aanraken. Ik moest haar de gelegenheid geven om het leven te kunnen loslaten.

Hetty overleed op 12 februari 2019. Ze kon Wil pas loslaten toen hij heel even de kamer verliet.

Zes vragen én antwoorden

1.

Kan ik zelf een uitvaartondernemer kiezen na een overlijden of ben ik verplicht de uitvaartverzekering te bellen?

U bent volledig vrij in het kiezen van een uitvaartondernemer, ongeacht de verzekering die u heeft. Zijn er geen verzekeringen of is er geen tot weinig financiële armslag, dan bieden we een basisuitvaart aan. De kosten van een uitvaart zijn afhankelijk van de keuzes die u maakt. U krijgt altijd vooraf een begroting.

2.

Hoeveel dagen zitten er tussen een overlijden en een uitvaart?

De wet zegt hierover dat je niet eerder dan 36 uur na een overlijden iemand mag begraven of cremëren. Het maximum is zes werkdagen, ook exclusief feestdagen. Zo kan het uiteindelijk zelfs tien dagen worden. In de praktijk is zes dagen het gemiddelde.

3.

Wie verzorgt de aangifte van overlijden bij de gemeente en aan welke instanties geeft de gemeente het overlijden door?

Wij verzorgen voor u de aangifte bij de gemeente waarin iemand is overleden. De gemeente licht in ieder geval de Sociale Verzekeringsbank (SVB), de Belastingdienst en pensioenfonds ABP in. Elke gemeente hanteert wel eigen regels. Zie ook het boekje 'Zorg erna' dat we meegeven na een overlijden.

4.

Bij een crematie: Wat gebeurt er met de kist? Hoe weet ik dat de as die ik later krijg echt van mijn dierbare overledene is?

De kist gaat mee de oven in en is dus niet herbruikbaar. Daarop ligt een steentje met een nummer dat bij de overledene hoort. Het steentje blijft over, zodat duidelijk is van wie de as is. Dit steentje blijft bij de as in de urn.

5.

Wat is het verschil tussen een gemeentelijke begraafplaats en een natuurbegraafplaats?

Bij de gemeente huurt u een graf voor een bepaalde tijd en kunt u na afloop van die periode besluiten of u de grafrechten nog wilt verlengen. Op een natuurbegraafplaats ligt de overledene – in een ecologisch verantwoorde kist – voor altijd. Vaak zijn de graven op een natuurbegraafplaats bestemd voor één persoon. Terwijl de graven op gemeentelijke begraafplaatsen meestal geschikt zijn voor meerdere overledenen.

6.

Wat is het verschil tussen een algemeen graf en een particulier graf?

In een algemeen graf liggen mensen die elkaar bij leven niet hebben gekend. Soms twee, soms drie mensen. U huurt dit voor maximaal tien jaar. Dit graf is goedkoper dan een particulier graf waar familie bij elkaar ligt, dat u voor 15 of 30 jaar kunt huren (in Baarn) of voor 20 jaar (in Soest).

Een sprankelende herinnering

Sinds een paar jaar ontvangen nabestaanden voor wie wij een uitvaart hebben mogen verzorgen een blokje van kristalglas met daarin een lasergravure van een foto van de overledene. Zij zoeken een mooie (portret)foto uit van degene die op het kristallen blokje vereeuwigd wordt. De reacties op de fotoblokjes zijn hartverwarmend. Nabestaanden zijn zo gelukkig met een dergelijke, unieke, persoonlijke herinnering.

Wij begrijpen dat. Glas sprankelt en schittert. Een vlammetje achter het blokje laat het gezicht op de glazen foto tot leven komen. De overledene is zo nog dichterbij. Dat vinden we zo mooi aan dit kunstwerkje. Het is zo persoonlijk.

Graag willen we meer mensen met deze kristalglasgravure laten kennismaken. Of het nu gaat om een vingerafdruk, een foto van iemand die overleden is of leeft, een mens of dier, boom of plant, het maakt niet uit. U levert bij ons een voor u belangrijke foto aan en wij laten deze vereeuwiggen in kristalglas.

Nieuwsgierig geworden? Wij verwelkomen u graag in onze winkel Stijlvol Gedenken, in uitvaartcentrum 'De Ark', Reigerstraat 17 in Baarn. Hier vindt u diverse soorten kristalglas in allerlei vormen en maten. Misschien doet u ideeën op voor een mooi aandenken voor uzelf of als een uniek cadeau voor iemand anders.

De blokjes zijn verkrijgbaar vanaf € 34,95 per stuk, afhankelijk van het formaat. Als u deze pagina van dit magazine laat zien, ontvangt u 20% korting op het kleinste blokje (40x40x40 mm) voor de halve prijs.

Mooie traditie van samen herdenken

Muziek. Gedichten. Brandende kaarsen. De vaste rituelen van de jaarlijkse Lichtjesavond raken de 200 aanwezigen. Ze zitten er allemaal met hun eigen verdriet en herinneringen. Sommigen komen al vanaf de allereerste keer in 2005. 'Het is inmiddels een mooie traditie,' vertelt Annelies van Pijpen. 'We nodigen de mensen bij ons uit om samen dierbaren te herdenken én de nabestaanden te laten weten dat wij als uitvaartverzorger ook hén niet vergeten.'

Wilt u onze jaarlijkse Lichtjesavond bijwonen?

Wilt u onze jaarlijkse Lichtjesavond bijwonen? U bent welkom op donderdagavond 7 november 2019 in 'De Ark', Reigerstraat 17 in Baarn. Aanmelden kan vóór 1 november via info@avanpijpen.nl of bel 035-5414433.

Nazorg: vloeibaar verdriet

Zijn tranen zaten hoog en werden zichtbaar toen hij koffie voor me inschonk. 'Sorry,' zei hij. Hij veegde snel met zijn hand over zijn wang. 'U hoeft voor mij geen sorry te zeggen.' 'Nee, sorry, u heeft gelijk, maar ik wil niet huilen.' Een kwartier later nam hij zijn eerste slok van zijn koude koffie.

'Dus u vindt echt dat als ik huil ik een goede dag heb?' Ik keek hem doordringend aan: 'Ja,' zei ik. 'Verdriet is in het begin nog vloeibaar. Dan kan het er relatief makkelijk uit. Stelt u zich eens voor... u huilt niet. Dan kan verdriet veranderen in een harde steen op je maag. Zie die er maar eens uit te krijgen over een jaar.' Het beeld raakte hem. 'Dus wat ik tot nu toe een slechte dag noem, is voor mijn verwerking misschien de beste dag?'

Het gesprek leek voorbij. Totdat hij niet meer over zijn overleden vrouw vertelde, maar over zijn zoon Jan. Die was al jaren dood voor hem. 16 jaar geleden de deur keihard dichtgesmeten. 'Dat is zo'n steen,' vertrouwde hij me toe. 'Juist nu zit die steen me in de weg.'

Ik liet hem doorpraten. 'Weet u, meneer – hij had het tegen mij – ieder mens heeft een uitgestoken hand nodig. Iemand die je optilt uit je eigen werkelijkheid. Die je heel even laat zien hoe het óók kan. Zo'n hand bent u voor mij vandaag.'

Een mooi compliment, maar daar was ik niet voor gekomen. Bij de deur zei ik tegen hem: 'En uw zoon Jan, van wie krijgt hij een uitgestoken hand?'

Gerard van Midden

Nazorgmedewerker
Uitvaartverzorging A. van Pijpen

Wilt u een gesprek met Gerard?
Bel voor een afspraak: 035-5414433.

Het ontroert me ieder jaar weer als we de mensen bij de deur ontvangen en ik de intense betrokkenheid op hun gezichten zie. Ook voor ons is de Lichtjesavond hét hoogtepunt van het jaar!

'De Lichtjesavond is voor ons hét hoogtepunt van het jaar!'

Het thema van 2019 is 'Een uitgestoken hand'

De Lichtjesavond heeft elk jaar een thema. In 2019 is dat 'Een uitgestoken hand'. 'Dat is ook de kern van ons werk,' zegt Annelies. 'Wij proberen letterlijk en figuurlijk die uitgestoken hand te zijn voor mensen. Een hand die praktische zorgen wegneemt, maar ook een hand die kan troosten als we zien dat mensen dat nodig hebben.'

Heel veel brandende troostlichtjes

Centraal staan de kaarsen. Eentje voor elke overledene die wordt herdacht. Als de naam van de overledene hardop klinkt, wordt de kaars aangestoken. Zo klinken de namen in serene

'Je krijgt het op een mooie manier warm'

stilte. Annelies: 'Al die vlammetjes verbinden de aanwezigen. Ontroerend vind ik ook het laatste kaarsje dat wordt aangestoken. Dat is voor alle mensen die niet bij naam zijn genoemd, maar wel in ons hart zijn.'

Een zee van licht op de begraafplaats

Op de Algemene Begraafplaats in Baarn branden die avond duizenden kaarsen en fakkels, je krijgt het op een mooie manier warm als je over de begraafplaats loopt. Het kaarsje dat in 'De Ark' gebrand heeft kan meegenomen worden naar de begraafplaats of naar huis om bijvoorbeeld neer te zetten bij een foto of gedenkplekje.

‘Papa, kijk eens... dit is Beer en we gaan doodje spelen. Zullen we hem straks begraven?’

Kinderen stellen soms fantastische vragen over de dood

Rouw. Daar gaan jonge kinderen vaak anders mee om dan volwassenen. Op het ene moment kunnen ze hartverscheurend huilen om vlak erna weer uitbundig vrolijk verder te gaan met hun spel.

Verdriet, boosheid, verwarring... het loopt allemaal door elkaar heen, waardoor je het niet altijd als een uiting van rouw herkent. Toch zijn het signalen, net als: ‘Mama, ik heb buikpijn!’ Of concentratieproblemen, onrust, slaap- en eetproblemen en onverklaarbaar onaangepast gedrag. Of de neiging om aan een van de ouders ‘vast te plakken’, uit angst dat die ook ‘zomaar’ uit zijn of haar leven zal verdwijnen.

Andere kinderen lijken hun gevoelens juist weg te stoppen. Alsof ze voelen: ‘Mama is zo verdrietig, daar moet mijn verdriet niet ook nog eens bij komen.’ Op die manier nemen ze hun omgeving in bescherming. Ontroerend om te zien, maar voor de rouwverwerking van het kind zelf niet zo wenselijk. Het verdringt daarmee zijn eigen verdriet.

Andersom kan ook: ouders willen hun kind niet belasten. Ze praten er liever niet over waar hun kind bij is en bewaren hun tranen voor later. Dan kan het kind weer denken: ‘Wat gek dat ik wél verdrietig ben, laat ik het maar niet teveel zien.’ Terwijl juist kinderen uiterst gevoelig zijn voor alles wat ook niet gezegd wordt en ook weer angstig kunnen worden als ze het gevoel hebben dat ouders het verdriet niet aankunnen.

Er zijn veel boekjes beschikbaar voor zowel ouders als kinderen in alle leeftijden. Loop gerust eens binnen in onze winkel in ‘De Ark’

‘Ik praat nooit meer over opa, want hij zegt toch niks meer terug!’

Rouw bij kinderen verloopt dus niet volgens vaste patronen. Elk kind reageert weer anders. Wat wél vaak hetzelfde is bij kinderen is de behoefte om er met iemand over te praten. Dat hoeft niet per se de ouder te zijn. Soms is iemand buiten het gezin makkelijker omdat die minder betrokken is. Een buurvrouw, de vader of moeder van een vriendje, de leerkracht op school. Of - als het kind blijvend lijkt vast te lopen en de herinneringen aan een overledene het liefst vermijdt of niets meer leuk vindt - een gespecialiseerde professional die bijvoorbeeld met creatieve therapie orde aanbrengt in de gevoelens van het kind. Het is verrassend om te zien hoe kinderen na een aantal keren al opbloeien en gaan ervaren dat de overledene erbij blijft horen en zo toch voort kan leven.

‘Moet oma lang in die kist blijven liggen?’

Kinderen stellen soms fantastische vragen over de dood, die overigens ook heel confronterend kunnen zijn voor de omgeving. De rechtstreekse manier van vragen en de ogenschijnlijk ‘harde’ taal die ze daarvoor gebruiken, kunnen flink binnenkomen. Maar juist die vragen bieden een kans: kinderen duidelijkheid geven waar ze om vragen. Over de dood kun je niet anders dan volstrekt duidelijk zijn.

De dood is onomkeerbaar. Oma ‘slaapt’ dus niet, want dan suggereer je dat ze weer wakker kan worden. Papa is ook niet op een lange ‘reis’, want dan kun je ooit weer thuiskomen in de beleving van kinderen. Nee, oma en papa zijn dood en dat betekent dat alles in je lichaam stopt. Het hart klopt niet meer. Dat maakt ieder mens ooit mee.

De gemiddelde leeftijd waarop kinderen de dood als ‘concept’ kunnen begrijpen is negen jaar. Voor hun zevende jaar begrijpen ze dat gedeeltelijk. En kleuters dan? Die hebben vooral veel vragen: ‘Moet oma geen lampje mee in de kist zo diep in de grond? Wordt het niet te heet in de oven?’ Door die vragen proberen ze greep te krijgen op alles wat er gebeurt. Neem die vragen serieus – hoe moeilijk ook – want anders gaan ze zelf antwoorden verzinnen en die kunnen wel eens erger zijn dan de werkelijkheid.

‘U hoeft niet te huilen hoor, oma was al heel oud.’

Ze zijn het er alle vijf over eens: het vak van uitvaartleider zouden ze voor geen goud willen inruilen voor iets anders. De zorg, het regelen, de intense samenwerking... Het maakt hun werk even uniek als onvergetelijk. Ze reageren allemaal persoonlijk op dezelfde drie zinnen op deze pagina's. Ieder op zijn of haar eigen manier.

1.

Het mooiste van mijn werk is...

Anneke den Hartog-Putman

- ... dat je mensen die soms het overzicht niet meer goed hebben, rust kunt geven en zo met elkaar een uitvaart kunt realiseren die bij hen past.
- ... als ik aan muziek bij mijn eigen uitvaart denk, wordt het zeker een liedje dat mijn vader altijd voor mij zong toen ik als klein meisje naar bed ging.
- ... de uitvaart van mijn moeder en van een van mijn beste vriendinnen. Moeilijk om zelf te doen, maar toch zou ik niet willen dat iemand anders die uitvaarten had gedaan.

Mirjam Scholten

- ... het is een gevoel van dienstbaarheid, meedenken, regelen, intense gesprekken, dankbaarheid, vertrouwen en samen met een familie iets tot een goed afscheid brengen.
- ... dat varieert van The Eagles tot Motown, van mooie film-muziek tot Nederlandstalig. Muziek is emotie; en muziek die bij een bepaalde gelegenheid wordt gespeeld, kan ineens een andere lading krijgen.
- ... een uitvaart van een omgekomen piloot, waarbij precies op het goede moment van één minuut stilte er vier vliegtuigen over de begraafplaats vlogen en de 'missing man' uitvoerden.

3.

Dit zal ik nooit meer vergeten...

Anton Blauwendraat

- ... dat je mensen kunt bijstaan in moeilijke tijden en ze veel zorgen kunt ontnemen.
- ... het mooiste nummer vind ik, heel toepasselijk, 'Who wants to live forever'
- ... een uitvaart met 1000 gasten in de grote kerk van Naarden die we naar alle tevredenheid hebben mogen verzorgen.

2.

Mijn favoriete muziek...

Niels Bakker

- ... het mooiste is misschien wel dat je samen met je collega's toewerkt naar een mooie uitvaart. Dat alles eraan klopt. Dat afspraken gaan zoals afgesproken en dat iedereen op die manier zijn steentje kan bijdragen.
- ... heel divers. Jazz, blues, funk. Als de vraag zou zijn welke muziek bij mijn eigen uitvaart moet klinken? Zet dan gewoon een cd van Jamiroquai op. Dat is de beste muziek die ik ooit gehoord heb!
- ... een uitvaart van iemand die veel met de natuur en met fietsen had. Ruim 300 mensen kwamen met aanhangers vol fietsen vanuit het hele land naar de locatie van het afscheid. We hebben met z'n allen een route van 6,5 km naar de begraafplaats gefietst. Achter de uitvaartfiets met de overledene aan. Hoe persoonlijk wil je het maken!

Annelies van Pijpen

- ... dienstbaar zijn, ervoor zorgen dat er op een passende manier afscheid genomen kan worden en alles vlekkeloos laten verlopen. Ik ben graag de spin in het web.
- ... ik houd van veel verschillende soorten muziek. Ik heb mooie herinneringen aan een concert van Coldplay. Maar ook een concert van Vivaldi's 'De vier jaargetijden' in een prachtige kerk in Wenen bezorgde mij kippenvel.
- ... ik stond ooit in de winter op een begraafplaats in Soest. Het was ijsig koud. De wind was scherp en er rolde een traan van de kou over mijn wang. Ineens voel ik een handje in mijn hand van het achterkleinkind. Hij zei: 'U hoeft niet te huilen hoor, oma was al heel oud.' Zo lief! De kou was ineens vergeten.

Mia Egtberts regelde twee uitvaarten in zes weken

‘Ik had betekenis in hun leven’

Ze vertelt graag en vloeiend. Met een betrokkenheid die een zorgend karakter verraad. Ze heeft dan ook het grootste deel van haar leven in de zorg gewerkt. Daar ontmoette ze in de thuiszorg in Soest het echtpaar Hans en Sheila Lok. Pas toen ze met pensioen ging heeft ze de banden met dit bijzondere stel uitgebouwd en werd ze voor hen de dochter die ze zelf nooit hebben gehad. Mia Egtberts heeft de afgelopen zes jaar alles gedaan om het Hans en Sheila zo comfortabel mogelijk te maken. Tot het allerlaatste einde toe.

Mia: ‘Sheila was voor mij, hoewel 20 jaar ouder, een warme vriendin. Ze was heel geestig. Een tenger poppetje, maar een uiterst stoere vrouw. Die ogenschijnlijke tegenstelling vond ik geweldig. Zij regelde alles, maar dan ook écht alles. Of Hans dan niks deed? Nee, Sheila noemde hem zelf: “Mijn verwende jongetje”. Hij zette nog geen kopje in de vaatwasser. Eigenlijk teerde hij vooral sinds zijn pensioen op de herinneringen van een succesvolle loopbaan. Het album met foto’s van zijn afscheidsreceptie was zichtbaar versleten van het honderden keren erin bladeren. Hans was aimabel, charmant en vermeed ruzies.’

Mia ging steeds meer doen voor Hans en Sheila. Van lampen indraaien en boodschappen doen tot bezoeken aan het ziekenhuis. Hans had Parkinson en die ziekte tastte ook zijn geestelijke vermogens aan. Het werd steeds moeilijker om hem bij gesprekken te betrekken.

‘Gelukkig was dat bij Sheila anders,’ vertelt Mia. ‘Ik heb met haar urenlang gesproken over wat ze wilde als het einde eenmaal daar was. Het was namelijk al snel duidelijk dat ik alles moest regelen en dan wilde ik ook weten wat hun wensen zijn.’

‘Als ik alles moet regelen, wil ik ook weten wat hun wensen zijn’

‘Het heeft tijd nodig’

Omdat ze geen kinderen hadden, wilde ze gecremeerd worden. “Want wie gaat er anders voor ons graf zorgen?” Hoewel Sheila lid was van de protestantse kerk, wilde ze daar niks mee. Ik ben zo blij dat ik dat allemaal wist, want met Hans kon ik er niet meer over praten. Ik gaf hem zorg. Dieper kon ik bij Hans niet komen.

Bij de crematie heb ik zelf gesproken en hebben drie van mijn kleinkinderen kaarsen aangestoken. Ik had namelijk tegen Sheila gezegd: “Ik wil graag je bonusdochter zijn, maar dan krijg je er ook meteen bonuskleinkinderen en -achterkleinkinderen bij. Dat was voor Sheila zo ongelooflijk waardevol.”

‘Zou je het nog een keer doen?’ vraag ik Mia. Ze aarzelt heel even en zegt dan: ‘Nee, dat denk ik niet. Weet je, je hebt ook tijd nodig voor iemand je raakt. En met name Sheila trof me. Ik heb ook echt verdriet om haar. Verdriet als gemis. Ik mis de intense gesprekken, maar

heel eerlijk: ook de zingeving die ik er aan ontleende. Ik had betekenis in hun leven en dat geeft je een goed gevoel.’

Toen Hans zes weken later overleed, voelde dat heel anders voor Mia. ‘Hans vond het leven na het overlijden van Sheila saai. Hij miste de vertrouwde wereld. Hij zonk steeds verder weg in zijn eigen, afwezige wereld. Hij had nog één helder moment toen de arts hem vroeg: “Zullen we u naar het ziekenhuis brengen?” Dat wilde Hans absoluut niet. En ook geen antibiotica meer. Zo had hij op het laatste moment toch nog een cruciale keuze gemaakt.’

‘Hoe nu verder?’ Een deel van het antwoord op mijn vraag ken ik al. Voor en achter het huis kijk je uit op twee verrassend mooie tuinen. Overduidelijk haar hobby. Met vriendinnen wandelt en fietst ze in de natuur. ‘Mijn energie is niet weg,’ zegt Mia, ‘maar het heeft tijd nodig. Wel gek dat het nu lijkt alsof ik vakantie heb.’

Een persoonlijke uitvaart binnen uw budget

Wij kunnen al vanaf 2.985 euro een respectvolle uitvaart verzorgen. Dat doen we op een bescheiden en altijd persoonlijke manier. Passend bij uw wensen en budget. Wij denken graag met u mee over de mogelijkheden. Dit zijn belangrijke vragen voor u:

1

Wat wil ik graag?

U zet uw wensen gemakkelijker op een rij met ons boekje 'Uitvaartwensen' dat u gratis bij ons kunt ophalen of opvragen. In een gesprek met een van onze uitvaartbegeleiders stemmen we uw wensen en financiële ruimte op elkaar af.

2

Hoe ben ik verzekerd?

Bekijk vooraf welk bedrag u krijgt uitgekeerd na een overlijden en of dit bij uw wensen past. Niet verzekerd? Wij vertellen u graag meer over de mogelijkheden.

3

Wie wordt mijn uitvaartbegeleider?

U kunt het maar één keer goed en respectvol doen. Het contact met de uitvaartbegeleider moet echt goed voelen. Dat gaat verder dan de scherpste prijs. De kwaliteit van de aandacht voor, tijdens en na de uitvaart maakt het verschil.

4

Wat doe ik zelf en wat laat ik liever regelen?

U kunt samen met uw nabestaanden veel zelf regelen. Veel mensen vinden die actieve betrokkenheid heel fijn. We bespreken altijd wat u zelf regelt en wat wij voor u kunnen verzorgen.

Wij maken graag een afspraak

Een betaalbare uitvaart begint met inzicht. Daar helpen we u graag bij. Bel ons daarom voor een afspraak. Wij komen bij u thuis of spreken af in ons uitvaartcentrum 'De Ark', Reigerstraat 17.

Meer weten? Kijk op www.avanpijpen.nl

Veel antwoorden kunt u ook vinden in onze app Uitvaartverzorging A v Pijpen.

Uitvaartverzorging
A van Pijpen

Vertrouwd
dichtbij